

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Навчально-науковий інститут стоматології та лабораторної медицини

КАФЕДРА ДИТЯЧОЇ СТОМАТОЛОГІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ стоматології та
лабораторної медицини

_____ Євген КОСТЕНКО

«« ____ » _____ 2026 року.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Доброякісні та злоякісні пухлини ЩЛД у дітей»

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	I охорона здоров'я
Спеціальність	I1 стоматологія
Предметна спеціальність	«Дитяча стоматологія»
Статус дисципліни	курс за вибором
Мова навчання	українська, англійська

Робоча програма навчальної дисципліни курсу за вибором «Доброякісні та злоякісні пухлини ШЛД у дітей» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, галузі знань I «Охорона здоров'я», спеціальності I1 «Стоматологія» предметної спеціальності (спеціалізації) «Дитяча стоматологія» освітньої програми «Стоматологія»

Розробник:

Білищук Л.М., кандидат медичних наук, доцент, в.о. зав. кафедри дитячої стоматології

Зомбор К.В., кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячої стоматології

Халак Р.О., старший викладач кафедри дитячої стоматології

Лучин І.І., асистент кафедри дитячої стоматології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри дитячої стоматології.

Протокол № від « » 2026 року.

в.о. завідувача кафедри _____ Любов БІЛИЩУК

Схвалено науково-методичною комісією стоматологічного факультету протокол № від «» 2026р.

Голова науково-методичної комісії _____ Оксана КЛІТИНСЬКА

Кафедра дитячої стоматології, 2026 р.
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2026 р

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	5	
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 2	9	10
	Лекції:	
	4	6
	Практичні:	
Вид підсумкового контролю: залік	26	24
Форма підсумкового контролю: усна, письмова	Самостійна робота:	
	30	30

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Доброякісні та злоякісні пухлини ЩЛД у дітей» є оволодіння основними стоматологічними маніпуляціями та методами діагностики у дітей з хірургічними стоматологічними захворюваннями для постановки діагнозу і вибору правильного методу лікування; формування відповідальності студента, як майбутнього фахівця за рівень своєї підготовки та її вдосконалення протягом навчання і професійної діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

1. Інтегральна компетентність:

- здатність розв'язувати задачі і проблеми у галузі охорони здоров'я за спеціальністю «Стоматологія» у професійній діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.

2. Загальні компетентності (ЗК):

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 1);
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2);
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 3);
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися другою мовою (ЗК 4);
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 5);
- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6);
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 8);

- вміння виявлять, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 9);
- здатність бути критичним і самокритичним (ЗК 10);
- здатність працювати в команді (ЗК 11);
- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 13);
- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК 14);

3. Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані (ФК 1);
- спроможність інтерпретувати результат лабораторних та інструментальних досліджень (ФК 2);
- спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани (ФК 3);
- спроможність планувати та проводити заходи із профілактики захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 4);
- спроможність до проектування процесу надання медичної допомоги: визначати підходи, план, види та принципи лікування захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 5);
- Спроможність визначати раціональний режим праці, відпочинку, дієти у хворих при лікуванні захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепнолицевої області. (ФК 6);
- спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями (ФК 7);
- спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції (ФК 8);
- спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області (ФК 9);
- спроможність до організації та проведення скринінгового обстеження в стоматології (ФК 12);
- спроможність оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення (індивідуальне, сімейне, популяційне) (ФК 13);
- спроможність ведення нормативної медичної документації (ФК 14);
- опрацювання державної, соціальної та медичної інформації (ФК 15);
- спроможність до організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду у пацієнтів із захворюваннями органів ротової порожнини та ЩЛО (ФК 16);
- Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності. (ФК 17);

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- знеболювання щелепно-лицевої ділянки у дітей;
- запальні процеси щелепно-лицевої ділянки у дітей;
- травматичні пошкодження м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей;

вміти:

- провести обстеження, поставити діагноз, призначити лікування дітей з основними стоматологічними захворюваннями;
- призначити необхідне рентгенологічне обстеження зубів та кісток щелепно-лицевої ділянки;

- знеболити тканини щелепно-лицевої ділянки у дітей;
- видалити тимчасовий та постійний зуби;
- зробити розтин абсцесу;
- виконати первинну хірургічну обробку рани м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки; - іммобілізувати зуби та фрагменти нижньої щелепи у разі їх травми в залежності від віку дитини.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Доброякісні та злоякісні пухлини ЩЛД у дітей» є опанування навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 4. Латинська мова та медична термінологія
- ОК 5. Англійська мова професійного спрямування
- ОК 6. Історія медицини
- ОК 7. Загальна та оральна біологія
- ОК 8. Медична інформатика
- ОК 9. Медична хімія
- ОК 10. Біологічна та біоорганічна хімія
- ОК 11. Медична біохімія
- ОК 12. Анатомія людини
- ОК 13. Гістологія, цитологія та ембріологія
- ОК 14. Фізіологія
- ОК 15. Мікробіологія, вірусологія та імунологія
- ОК 16. Клінічна анатомія та оперативна хірургія
- ОК 17. Пропедевтика внутрішньої медицини
- ОК 18. Гігієна та екологія
- ОК 19. Патоморфологія
- ОК 20. Патофізіологія
- ОК 21. Фармакологія
- ОК 22. Пропедевтика терапевтичної стоматології
- ОК 23. Пропедевтика ортопедичної стоматології
- ОК 24. Пропедевтика дитячої терапевтичної стоматології
- ОК 25. Підготовка офіцерів запасу галузі знань “Охорона здоров’я”. Спеціальність “Стоматологія”.
- ОК 26. Внутрішня медицина (у тому числі інфекційні хвороби та епідеміологія, клінічна фармакологія)
- ОК 27. Хірургія (у тому числі онкологія та нейрохірургія)
- ОК 29. Основи радіології і методи інструментальної діагностики
- ОК 30. Профілактика стоматологічних захворювань
- ОК 32. Терапевтична стоматологія
- ОК 33. Хірургічна стоматологія
- ОК 34. Ортопедична стоматологія
- ОК 35. Ортодонтія
- ОК 36. Фтизіатрія
- ОК 37. Педіатрія

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Доброякісні та злоякісні пухлини ЩЛД у дітей» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми; за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати вірогідний нозологічний або синдромний попередній клінічний діагноз стоматологічного захворювання	ПРН 1
Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу	ПРН 2
Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні), пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань	ПРН 3

Визначати остаточний клінічний діагноз, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікарякерівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 4
Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, обмеження інформації та часу.	ПРН 5
Планувати та втілювати заходи профілактики стоматологічних захворювань серед населення для запобігання розповсюдження стоматологічних захворювань.	ПРН 6
Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової та індивідуальної, загальної та локальної медикаментозної й немедикаментозної профілактики стоматологічних захворювань.	ПРН 7
Визначати підхід, план, вид та принцип лікування стоматологічного захворювання шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 8
Визначати характер режиму праці, відпочинку та необхідної дієти при лікуванні стоматологічних захворювань на підставі попереднього або остаточного клінічного діагнозу шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 9
Визначити тактику ведення стоматологічного хворого за соматичної патології шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.	ПРН 10

Проводити лікування основних стоматологічних захворювань за існуючими алгоритмами та стандартами схемами під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 11
--	---------------

Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	ПРН 14
Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я населення в умовах медичного закладу за стандартними методиками.	ПРН 15
Формувати цілі та визначати структуру особистої діяльності на підставі результату аналізу певних суспільних та особистих потреб.	ПРН 16
Дотримуватися здорового способу життя, користуватися прийомами саморегуляції та самоконтролю.	ПРН 17
Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	ПРН 18
Дотримуватися вимог етики, біоетики та деонтології у своїй фаховій діяльності.	ПРН 19
Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.	ПРН 20
Виконувати медичні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 21
Виконувати медичні стоматологічні маніпуляції на підставі попереднього та/або остаточного клінічного діагнозу для різних верств населення та в різних умовах.	ПРН 22
Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.	ПРН 23

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Видами навчальної діяльності студентів згідно з навчальним планом є:

- а) практичні заняття;
- б) самостійна робота студентів (СРС).

Тематичні плани практичних занять, СРС забезпечують реалізацію у навчальному процесі всіх тем, що входять до складу модуля дисципліни «Доброякісні та злоякісні пухлини ЩЛД у дітей».

Тривалість **практичних занять** – 2 академічні години (90 хвилин).

Методика організації практичних занять з дисципліни «Доброякісні та злоякісні пухлини ЩЛД у дітей» передбачає:

1. Контроль СРС студента при підготовці до теми поточного практичного заняття шляхом перевірки письмового виконання студентом у **Робочому зошиті** відповідних завдань – **10 хвилин**.
2. Тестовий контроль (рівня $\alpha-2$) вихідного рівня знань і визначення ступеню готовності студентів до заняття – **15 хвилин**.
3. Індивідуальне усне опитування студентів, роз'яснення окремих питань теми поточного заняття, відповіді на запитання студентів – **20 хвилин**.
4. Впродовж **25 хвилин** студенти самостійно на фантомах опрацьовують певні стоматологічні маніпуляції.
5. Контроль кінцевого рівня знань студентів – **20 хвилин**. Проводиться у вигляді вирішення тестових завдань (рівня $\alpha-3$) або індивідуального усного опитування, вирішення ситуаційних задач. Закінчуючи практичне заняття, викладач підводить його підсумки, дає студентам завдання для самостійної роботи, вказує на вузлові питання наступної теми і пропонує список рекомендованої літератури для самостійного опрацювання.

Для реалізації вищезазначеної методики організації практичних занять на першому занятті кожному студенту надається докладний **план роботи впродовж періоду вивчення дисципліни**, а також забезпечуються умови для його виконання. Цей план включає:

- перелік теоретичних знань з дисципліни, що має засвоїти студент;
- перелік практичних навичок, що повинен виконати кожен студент впродовж вивчення дисципліни;
- алгоритми виконання основних маніпуляцій на фантомах;
- робочий зошит для самостійної роботи студента (СРС) при підготовці до практичних занять, у якому слід **письмово** виконати всі завдання.

Самостійна робота студентів (СРС) передбачає:

- ☐ підготовку до практичних занять;
- ☐ самостійне опрацювання тем, що не входять до плану аудиторних занять, але контролюються та оцінюються викладачем під час проведення підсумкового заняття;
- ☐ підготовку до заліку.

Методи контролю

Порядок оцінювання навчальної діяльності студентів з дисципліни регламентовано “Інструкцією щодо оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах впровадження Європейської кредитно-трансферної системи організації навчального процесу” (затвердженої МОЗ України від 15.04.2014 р.).

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки в кінці семестру конвертуються у бали.

Поточне оцінювання навчальної діяльності студента на кожному практичному занятті здійснюється відповідно до конкретних цілей кожної теми.

Оцінка поточної навчальної діяльності на практичному занятті складається з:

- 1) **Оцінки самостійної роботи студента (СРС) при підготовці** до практичного заняття. Вона здійснюється шляхом перевірки письмового виконання завдань, викладених у Робочому зошиті, для підготовки до кожної теми. Питома вага оцінки за конспект з домашнім завданням становить 25% від загальної оцінки за заняття в балах. Якщо студент не виконав завдання для

СРС і не надав конспект на перевірку викладачеві, то традиційна оцінка за заняття буде нижчою на 1 бал.

2) Оцінки рівня знань студентів, який здійснюється шляхом вирішення 10 тестових завдань формату А (рівень- 2) □ або оцінки відповідей на контрольні теоретичні запитання.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно відповів на 81-100 % тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 3 контрольних запитання викладача.

Оцінка “4” виставляється, коли студент правильно відповів на 71-80% тестових завдань або дав правильні, повні відповіді на 2 контрольних запитання викладача і одну неповну або неточну відповідь - на третє.

Оцінка “3” виставляється, коли студент правильно відповів на 61-70% тестових завдань або дав правильну відповідь на одне контрольне запитання викладача і дві неповні або неточні відповіді - на два запитання.

Оцінка “2” виставляється, коли студент правильно відповів менше, ніж на 60% тестових завдань, дав правильну відповідь тільки на одне або не відповів на жодне контрольне запитання викладача

3) Оцінки оволодіння практичними навичками відповідно до професійних алгоритмів під час основного етапу практичного заняття. Проводиться під час опрацювання студентом практичної навички на фантомі або при письмовому викладенні алгоритму її виконання.

Оцінка “5” виставляється за цей етап заняття у разі, коли студент правильно, у відповідності до професійного алгоритму, виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка “4” виставляється, коли студент знає послідовність дій відповідно до професійного алгоритму, з незначними помилками виконав на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Оцінка “3” виставляється, коли студент не в повному обсязі знає професійний алгоритм виконання тієї або іншої маніпуляції, Припускається помилок при виконанні на фантомі стоматологічної маніпуляції, передбаченої метою практичного заняття.

Оцінка “2” виставляється, коли студент не знає професійного алгоритму виконання стоматологічної маніпуляції, не може виконати на фантомі стоматологічну маніпуляцію, передбачену метою практичного заняття.

Форма підсумкового контролю успішності навчання - залік.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з навчальної дисципліни на підставі поточного контролю та виконаних індивідуальних тестових завдань на останньому занятті.

Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік: **Оцінка з дисципліни, яка завершується заліком** визначається, як сума балів за поточну навчальну діяльність.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль 1										
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	10	30
Практичні навички	35	35
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні	2	5
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	10	10
Презентація	1	5
Реферат	1	5
Модульна контрольна робота	1	10
Разом		100

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «**відмінно**» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «**добре**» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; - під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «**добре**» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «**задовільно**» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «**задовільно**» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;

- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни.

Доброякісні та злоякісні пухлини, пухлиноподібні утворення м'яких тканин і кісток щелепно-лищевої ділянки у дітей. Класифікація, етіологія та патофізіологія. Принципи діагностики, диференційна діагностика, методи лікування та реабілітація дітей з новоутвореннями. Показання до кровозаміщуючої терапії при проведенні оперативних втручань з приводу пухлин.

Пухлини м'яких тканин щелепно-лищевої ділянки у дітей.

Судинні новоутворення м'яких тканин. Етіологія. Класифікація. Діагностика та диференційна діагностика гемангіом і лімфангіом. Методи лікування капілярних, кавернозних та мішаних гемангіом. Принципи лікування різних форм лімфангіом. Ускладнення під час лікування пухлин м'яких тканин, запобігання їх та методи усунення. Показання до проведення кровозаміщуючої терапії при оперативних втручаннях з приводу судинних пухлин у дітей. Клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика та лікування ліпом, фібром, міом.

Пухлиноподібні утворення м'яких тканин обличчя.

Патогномонічні симптоми, особливості діагностики, диференційна діагностика епідермоїдних і дермоїдних кіст, тератом, атером папілом. Класифікація, особливості клініки та лікування невусів. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, особливості лікування вроджених серединних та бічних кіст і нориць шиї. Особливості клінічних проявів, діагностики та лікування нейрофіброматозу у дітей. Прогноз захворювання.

Істинні пухлини та пухлиноподібні новоутворення слинних залоз.

Анатомічна будова, топографічна анатомія слинних залоз у дітей різного віку. Особливості клінічного перебігу та рентгенологічна картина плеоморфної та мономорфної аденоми. Особливості проявів та хірургічного лікування ретенційних кіст малих слинних залоз, ранул та кіст типу «піщового годинника». Діагностика, диференційна діагностика пухлин та пухлиноподібних новоутворень слинних залоз.

Остеогенні пухлини кісток обличчя у дітей (остеобластокластома, остеома, остеїд-остеома). Одонтогенні новоутворення щелеп у дітей (амелобластома, одонтома, цементома).

Етіопатогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, методи лікування остеоми, остеїд-остеоми, остеобластокластоми. Диференційна діагностика гігантоклітинного та банального епулісу. Особливості гістологічної будови, клініко-рентгенологічні форми амелобластами. Діагностика, диференційна діагностика та методи лікування амелобластами у дітей. Рентгенологічна діагностика остеогенних і одонтогенних пухлин з доброякісними та злоякісними новоутвореннями щелеп.

Пухлиноподібні новоутворення щелеп – кісти.

Класифікація кіст щелеп у дітей. Клінічна картина, методи діагностики, диференційна діагностика, тактика хірургічного лікування фолікулярної, резидуальної, фісуральної, первинної кісткової кіст та кіст прорізування). Способи лікування кіст: цистектомія та цистотомія щелеп. Особливості клінічних проявів, рентгенологічна картина та лікування кіст, що вросли у верхньощелепну пазуху.

Пухлиноподібні новоутворення кісток ЩЛД: фіброзна остеодисплазія, банальний епулід.

Клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика фіброзної остеодисплазії. Рентгенологічна картина фіброзної дисплазії. Особливості клінічного перебігу та лікування херувізму, синдрому Олбрайта. Банальний епулід: клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.

Злоякісні пухлини тканин ЩЛД у дітей.

Класифікація. Етіологія, патогенез, сучасні методи діагностики. Особливості клінічного перебігу, патогномонічні рентгенологічні ознаки, диференційна діагностика злоякісних пухлин м'яких тканин і щелеп. Паранеопластичний синдром. Первинна верифікація злоякісних пухлин. Види біопсій. Принципи лікування та диспансеризації.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		Лекції	Практичні заняття	самостійна робота
Тема № 1. Пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей. Судинні новоутворення м'яких тканин. Етіологія. Класифікація. Діагностика та диференційна діагностика гемангіом і лімфангіом. Методи лікування капілярних, кавернозних та мішаних гемангіом. Принципи лікування різних форм лімфангіом. Ускладнення під час лікування пухлин м'яких тканин, запобігання їх та методи усунення. Показання до проведення кровозаміщуючої терапії при оперативних втручаннях з приводу судинних пухлин у дітей. Клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика та лікування ліпом, фібром, міом.	13	2	5	6

Тема № 2. Пухлиноподібні утворення м'яких тканин обличчя. Патогномонічні симптоми, особливості діагностики, диференційна діагностика епідермоїдних і дермоїдних кіст, тератом, атером папілом. Класифікація, особливості клініки та лікування невусів. Клініка, діагностика, диференційна діагностика, особливості лікування вроджених серединних та бічних кіст і нориць шиї. Особливості клінічних проявів, діагностики та лікування нейрофіброматозу у дітей. Прогноз захворювання.	11		5	6
Тема № 3. Істинні пухлини та пухлиноподібні новоутворення слинних залоз. Анатомічна будова, топографічна анатомія слинних залоз у дітей різного віку. Особливості клінічного перебігу та рентгенологічна картина плеоморфної та мономорфної аденоми. Особливості проявів та хірургічного лікування ретенційних кіст малих слинних залоз, ранул та кіст типу «піщового годинника». Діагностика, диференційна діагностика пухлин та пухлиноподібних новоутворень слинних залоз.	11		5	6
Тема № 4. Остеогенні пухлини кісток обличчя у дітей (остеобластокластома, остеома, остеїд-остеома). Одонтогенні новоутворення щелеп у дітей (амелобластома, одонтома, цементома). Етіопатогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, методи лікування остеом, остеїд-остеом, остеобластокластом. Диференційна діагностика гігантклітинного та банального епулісу. Особливості гістологічної будови, клініко-рентгенологічні форми амелобластами. Діагностика, диференційна діагностика та методи лікування амелобластами у дітей. Рентгенологічна діагностика остеогенних і одонтогенних пухлин з доброякісними та злоякісними новоутвореннями щелеп.	13	2	5	6
Тема № 5. Пухлиноподібні новоутворення щелеп – кісти. Класифікація кіст щелеп у дітей. Клінічне картина, методи діагностики, диференційна діагностика, тактика хірургічного лікування фолікулярної, резидуальної, фісуральної, первинної кісткової кіст та кіст прорізування). Способи лікування кіст: цистектомія та цистотомія щелеп. Особливості клінічних проявів, рентгенологічна картина та лікування кіст, що вросли у верхньощелепну пазуху.	13	2	5	6
Тема № 6. Пухлиноподібні новоутворення кісток ЩЛД: фіброзна остеодисплазія, банальний епулід. Клінічні прояви, діагностика та диференційна діагностика фіброзної остеодисплазії. Рентгенологічна картина фіброзної дисплазії. Особливості клінічного перебігу та лікування херувізму, синдрому Олбрайта. Банальний епулід: клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування.	13	2	5	6
Тема № 7. Злоякісні пухлини тканин ЩЛД у дітей. Класифікація. Етіологія, патогенез, сучасні методи діагностики. Особливості клінічного перебігу, патогномонічні рентгенологічні ознаки, диференційна діагностика злоякісних пухлин м'яких тканин і щелеп. Паранеопластичний синдром. Первинна верифікація злоякісних пухлин. Види біопсій. Принципи лікування та диспансеризації.	13	2	5	6

Тема № 9. Інтенсивна терапія в стоматології при доброякісних та злоякісних пухлинах щелепно-лицевої ділянки у дітей.	11		5	6
Тема № 9. Реабілітація дітей після лікування доброякісних та злоякісних пухлинах щелепно-лицевої ділянки.	11		5	6
Тема № 10. Залікове заняття.	11		5	6
Всього	120	10	50	60

Теми лекцій

№ п/п	Тема	Кількість годин
1.	Тема № 1. Пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей.	2
2.	Тема № 2. Остеогенні пухлини кісток обличчя у дітей (остеобластокластома, остеома, остеод-остеома). Одонтогенні новоутворення щелеп у дітей (амелобластома, одонтома, цементома).	2
3.	Тема № 3. Пухлиноподібні новоутворення щелеп – кісти.	2
4.	Тема № 4. Пухлиноподібні новоутворення кісток ЩЛД: фіброзна остеодисплазія, банальний епулід.	2
5.	Тема № 5. Злоякісні пухлини тканин ЩЛД у дітей.	2
	РАЗОМ	10

6.3. Теми практичних занять

№ п/п	Тема заняття	Кількість годин
1.	Тема № 1. Пухлини м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки у дітей.	5
2.	Тема № 2. Пухлиноподібні утворення м'яких тканин обличчя.	5
3.	Тема № 3. Істинні пухлини та пухлиноподібні новоутворення слинних залоз.	5
4.	Тема № 4. Остеогенні пухлини кісток обличчя у дітей (остеобластокластома, остеома, остеод-остеома). Одонтогенні новоутворення щелеп у дітей (амелобластома, одонтома, цементома).	5
5.	Тема № 5. Пухлиноподібні новоутворення щелеп – кісти.	5
6.	Тема № 6. Пухлиноподібні новоутворення кісток ЩЛД: фіброзна остеодисплазія, банальний епулід.	5
7.	Тема № 7. Злоякісні пухлини тканин ЩЛД у дітей.	5
8.	Тема № 8. Інтенсивна терапія в стоматології при доброякісних та злоякісних пухлинах щелепно-лицевої ділянки у дітей.	5
9.	Тема № 9. Реабілітація дітей після лікування доброякісних та злоякісних пухлинах щелепно-лицевої ділянки.	5
10.	Залікове заняття.	5
	РАЗОМ	50

Topics of practical classes.

№	Тема	К-сть годин
1	Soft tissue tumors of the maxillofacial area in children.	5
2	Tumor-like formations of soft tissues of the face.	5
3	True tumors and tumor-like neoplasms of the salivary glands.	5

4	Osteogenic tumors of facial bones in children (osteoblastoclastoma, osteoma, osteoid-osteoma). Odontogenic tumors of the jaws in children (ameloblastoma, odontoma, cementoma).	5
5	Tumor-like neoplasms of the jaws - cysts.	5
6	Tumor-like neoplasms of the bones of SCD: fibrous osteodysplasia, banal epulid.	5
7	Malignant tumors of SCD tissues in children.	5
8	Intensive therapy in dentistry for benign and malignant tumors of the maxillofacial area in children.	5
9	Rehabilitation of children after treatment of benign and malignant tumors of the maxillofacial region.	5
10	Control of the content module	5
Hours in general		50

6.4. Самостійна робота

№ п/п	Тема заняття	Кількість годин
1.	Підготовка до практичних занять –теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок	30
2.	Індивідуальна самостійна робота студентів за однією з тем за вибором: Огляд наукової літератури за вибором: - Передпухлинні процеси в щелепно-лицевій ділянці у дітей. - Розподіл пухлин, пухлиноподібних новоутворень обличчя та щелеп у дітей відповідно до міжнародної гістологічної класифікації ВОЗ. - Лікування та профілактика патологічних рубців після оперативних втручань в ЩЛД у дітей. - Принципи підготовки хворого до планового оперативного втручання.	26
3.	Підготовка до підсумкового модульного контролю	4
РАЗОМ		60

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

1. Робочий зошит для студентів .
2. Методичні розробки практичних занять для викладачів - відповідно до кількості тем.
3. Комплекти тестових завдань (для контролю початкового і кінцевого рівня знань) - відповідно до кількості тем.
4. Методичні розробки для організації самостійної роботи студентів при підготовці до практичних занять – відповідно до кількості тем.
5. Алгоритми виконання стоматологічних маніпуляцій на фантомах.
6. Перелік теоретичних питань до заліку.
7. Перелік практичних навичок до заліку.
8. 80 тестових завдань (у 6-ти варіантах) з дисципліни.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Харьков Л.В., Яковенко Л.М., Чехова І.Л. Атлас хирургических стоматологических заболеваний у детей. Киев.»Книга-плюс», «Ничлава».,2012 г., 501 с.
2. Бернадський Ю.Й. Основи щелепно-лицевої хірургії та хірургічної стоматології. Навчальний посібник для студентів і лікарів-інтернів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації лікарів-стоматологів / – Пер. з 3-го російськомов. видання, переробл. і доповн. новіт. даними. – К.: Спалах, 2003. – 307 с.
3. Карапетян И.С, Губайдулина Е.Я., Цегельник Л.Н Опухоли и опухолеподобные поражения органов полости рта, челюстей, лица и шеи /. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: МИА, 2004. –232 с.
4. Рузин Г.П., Бурых М.М. Основы технологии операции в хирургической стоматологии и челюстно-лицевой хирургии. Харьков, 2000, 291 с.
5. Сиган З.М. Топографическая анатомия и оперативная хирургии головы и шеи.-М.-МИА.-2004.-208с.
6. Основы челюстно-лицевой хирургии: учебное пособие для студентов стоматологических факультетов медицинских институтов и университетов, врачей-интернов медицинской академии последипломного образования – А.А.Тимофеев – МИА, 2007 – 695 с.
7. Основи інтенсивної терапії / Під ред.. член-кор. НАН та АМН України, проф.. Усенко Л.В. Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. – 300 с.
8. Невідкладна медична допомога. За ред. Ф.С. Глумчера, В.Ф. Москаленка К.: “Медицина” – 2006. – 632 с.

Допоміжна література

1. Руководство по интенсивной терапии. Под ред. А.И. Трещинского, Ф.С. Глумчера К.: Вища школа, 2004. – 582 с.
2. Бутылин Ю.В., Бутылин В.Ю., Бутылин Д.Ю. Интенсивная терапия неотложных состояний: Атлас. - К.: Новый друк, 2003. – 528 с.
3. Сумин С.А. Неотложные состояния. М.: ООО «Медицинское информационное агенство», 2005. – 752 с.
4. Неотложная медицинская помощь. Справочный практического врача. Под ред. З. Мюллера. М., 2005. – 323 с.
5. Бараш Дж., Куллен Б. Клиническая анестезиология. М., 2004. – 412 с.
6. Посібник для практичних занять з анестезіології та реаніматології. Частина I та II /За ред. Л.В.Усенко. - К.: Здоров'я, 1993,1995.
7. Анестезиология и реаниматология: Учеб. Пособие / Под ред. О.А. Долиной. - М.:Медицина, 1998. – 512 с.
8. Бунятян А.А. Анестезиология и реаниматология: Учебник для студентов медвузов. - М.: Медицина, 1998. – 438 с.
9. Марино Пол Л. Интенсивная терапия: Пер. с англ. /Под ред А.И.Мартынова. - М.:Геотар медицина, 1998. – 726 с.
10. Українсько-російсько-латинський словник медичних термінів/ Л.В.Усенко, В.Л.Лукич, Н.С.Сизоненко та ін.// За ред. проф.Л.В.Усенко.- К.: Здоров'я, 1992.-96с.

